

**Kolovoz 2007./August 2007
SHPN (CBD) 07/136CR (Croatian)**

**NSW Služba za prevenciju i kontrolu tuberkuloze
NSW Tuberculosis Prevention & Control Service**

Latentna infekcija tuberkulozom (LTBI) i preventivni tretman

- Liječnik Vam je prepisao lijekove za sprečavanje tuberkuloze (TB).
- Taj tretman se nudi ako:
 - ste imali pozitivnu reakciju na kožni tuberkulinski test (koji se naziva TST ili Mantoux test) ili
 - abnormalne rendgenske snimke pluća, ili
 - ste bili u kontaktu s nekim tko je boluje od zarazne TB.
- To ukazuje da ste vjerojatno inficirani TB-jem, a ta se infekcija može pretvoriti u TB bolest.

Kakva je razlika između TB infekcije i TB bolesti?

TB infekcija:

- Pozitivna reakcija na TST ukazuje na TB infekciju.
- Kad neka osoba ima TB infekciju, to znači da u tijelu ima TB bakterije, ali one nisu aktivne i ne mogu zaraziti druge.
- U većini slučajeva (90-95% osoba), imunološki sustav tijela drži bakterije pod kontrolom i neće se razviti TB bolest.
- Osobe s TB infekcijom nemaju simptoma i osjećaju se dobro.

TB bolest:

- Kod otprilike 5-10% osoba s TB infekcijom, može se razviti TB bolest, kad se neaktivne TB bakterije aktiviraju i počnu razmnožavati.
- To se može dogoditi i nakon niza godina, najčešće ako je imunološki sustav oslabljen. Do toga može doći zbog starenja, teške bolesti, alkohola ili droga, HIV infekcije (virusom koji uzrokuje AIDS), ili nekog drugog razloga.

TB infekcija	TB bolest
Neaktivne TB bakterije u tijelu	Aktivne TB bakterije u tijelu
Nema TB simptoma	TB simptomi poput kašlja, vrućice, gubitka težine
Zaraza TB bakterijama se ne može prenijeti na druge	TB bakterije mogu zaraziti druge
TB infekciju možda treba liječiti, da se spriječi prijelaz u TB bolest	Bolesnici s TB bolesti se moraju liječiti

Kako se liječi TB infekcija?

- Za sprečavanje TB bolesti se obično daje lijek isoniazid, iako se mogu primijeniti i drugi lijekovi.
- Ovi lijekovi se uzimaju svaki dan, najmanje 6 mjeseci, jer toliko dugo treba da se uništi sve neaktivne TB bakterije.
- Možete dobiti pyridoxine (vitamin B6) za sprečavanje mogućih nuspojava uzimanja Isoniazida.

Ne osjećam se bolesno, trebam li onda uzimati lijek?

- Čak i ako se ne osjećate bolesno, liječenje TB infekcije u ranoj fazi može uništiti TB bakterije prisutne u tijelu i pomoći u sprečavanju da se infekcija razvije u TB bolest.
- Liječenje TB infekcije može spriječiti nastanak TB bolesti, kod većine osoba koje uzmu sve prepisane lijekove.

Je li liječenje TB infekcije bezopasno?

- Ovi lijekovi su bezopasni i većina osoba (uključujući djecu) ih uzima bez ikakvih popratnih problema.
- Kod nekih osoba se mogu pojaviti nuspojave kao na primjer:
 - bolovi u trbuhu
 - požutjela koža ili oči
 - tamna mokraća (poput crnog čaja ili kave)
 - gubitak apetita
 - mučnina ili povraćanje
 - osip ili svrbež
 - vrućica
 - teška opća slabost
 - peckanje u ručnim ili nožnim prstima

Ako primijetite bilo koji od tih simptoma ili se pojave neki drugi simptomi koji Vas brinu, smjesta upozorite svog liječnika ili medicinsku sestru. Vrlo rijetka ali teška nuspojava je poremećaj rada jetre, što se najčešće može izbjeći ako ste pod stalnom liječničkom kontrolom.

Kako trebam uzimati lijekove?

- Sve lijekove trebate popiti svakog dana u isto vrijeme.
- Kako biste se lakše sjetili uzeti lijek, može Vam pomoći ako to svakog dana ubilježite na kalendaru ili u rokovniku, ili ako lijek uvijek uzmete jedan sat prije nekog obroka.
- Ako u nekom danu zaboravite popiti lijek, sljedećeg dana popijte samo normalnu dozu (ali nemojte sljedećeg dana uzeti dvije doze). Ako prečesto zaboravite, lijek možda neće biti djelotvoran ni uništiti sve TB bakterije. Ako stalno zaboravljate popiti lijek, to trebate reći svom liječniku ili medicinskoj sestri.
- Dok uzimate lijekove ne smijete piti alkoholna pića. Prije nego što počnete uzimati bilo kakve nove lijekove (uključujući one koji se dobivaju bez recepta, ili komplementarne lijekove kao što je paracetamol), prvo to provjerite sa svojim liječnikom, jer to može utjecati na lijek koji uzimate za sprečavanje TB.

Trebam li ikome reći da se liječim od TB infekcije?

- Osobe koje imaju samo TB infekciju ne mogu nikoga zaraziti TB-jem, stoga nema potrebe da to ikome kažete ako ne želite, bilo na poslu, u školi ili na fakultetu. Ali trebate reći svakom drugom liječniku kojem odete, a oni te informacije zadržavaju u povjerenju.

Druge stvari koje trebate imati na umu

Osim svega gore navedenog:

- Svom liječniku trebate reći ako imate ikakvih drugih zdravstvenih problema ili ako želite zatrudniti.
- Dok uzimate te lijekove, možete nastaviti sa svim svojim uobičajenim aktivnostima.

Za više informacija

- Tijekom razdoblja u kojem uzimate lijekove redovito ćete odlaziti liječniku ili medicinskoj sestri, koji će provjeravati kako liječenje napreduje, ali ako želite više informacija obratite se najbližoj plućnoj klinici ili posjetite svog liječnika.